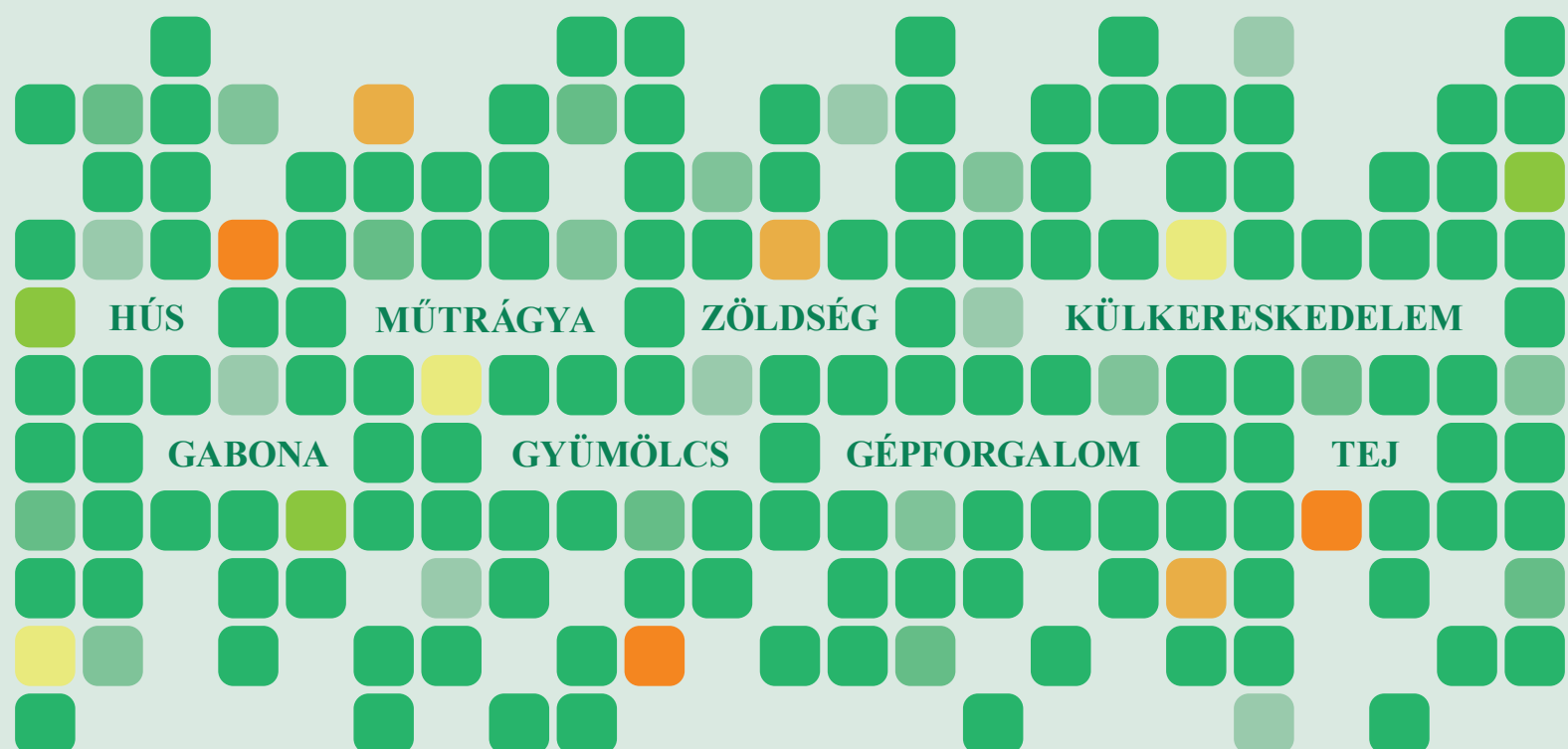

2015. FEBRUÁR

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2015. február

Szerkesztette
Stummer Ildikó
Vágó Szabolcs

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet
<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)
<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)
<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	7
Zöldség és Gyümölcs.....	8
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Vágás.....	12
Gépértékesítés.....	14
Mezőgazdasági kibocsátás.....	15

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecsenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Miközben a **búza** legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói (CME/CBOT) és a párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) 2014 decembere és 2015 januárja között csökkent, a Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) folytatódott az erősödés, és a malmi búza 55 ezer forint/tonna, a takarmánybúza 48 ezer forint/tonna körüli szinten állapodott meg 2015 februárjában. Magyarországon a malmi búza jegyzésének növekedését az étkezési minőségű tételek szűkössége magyarázza, hiszen a 2014. évi 5,1 millió tonna termés csupán mintegy 35 százaléka bizonyult alkalmasnak malomipari feldolgozásra, szemben a szokásos 60-70 százalékkal. Januárban ennek hatását tovább fokozták az átnedvesedett és a belvizes területek nagyságáról érkező kedvezőtlen hírek. Az AKI PÁIR adatai szerint az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára 2 százalékkal 53 ezer forint/tonnára nőtt 2015 januárjában a 2014. decemberihez viszonyítva.

A takarmánygabona-félék bőséges 2014. évi kibocsátása ellenére a takarmánybúza jegyzése (+6 százalék) és fizikai piaci ára (+9 százalék) egyaránt 48 ezer forint/tonnára emelkedett az új év első hónapjában. A takarmánybúza árát vélhetően a **takarmányárpa** ukrainai kikötői árának növekedése befolyásolta pozitívan. Ukrajna és Oroszország ugyanis a 2014/2015. gazdasági évre tervezett árpaexport jó részét már 2014 második félévében teljesítette, így az átmenetileg kialakult piaci hiány a termény felértékelődését eredményezte az év végén. A piac kínálta lehetőséget kihasználva az Európai Unió növelte árpakivételét, ami szintén az áremelkedés irányába hatott. A takarmányárpa magyarországi termelői ára – a tőzsdei jegyzés 7 százalékos javulása mellett – 16 százalékkal 46 ezer forint/tonnára nőtt 2015 januárjában a 2014. decemberihez viszonyítva.

A kőolaj világpiaci árának erősödése a **kukorica** legközelebbi lejáratra szóló jegyzését 150 dollár (USD)/

tonna környékén stabilizálta február első felében a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT). Párizsban (Euronext/MATIF) 150-155 euró/tonna között hullámozott a márciusi szállítású termény jegyzése ugyanekkor. Magyarországon a takarmánykukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzése 43 ezer forint/tonnáig emelkedett a BÉT-en januárban, ám február első felében már alig haladta meg a 40 ezer forint/tonna szintet. A fizikai piacon átlagosan 39 ezer forintért talált gazdára egy tonna takarmánykukorica 2015 januárjában.

A **napraforgómag** és -olaj iránti élénk világpiaci kereslet 2014 őszén a belpiaci árak emelkedését okozta a fekete-tengeri országokban, amit Oroszországban és Ukrajnában a kisebb kibocsátás és a feldolgozók fokozódó szükséglete erősített. Bár a termény ukrainai kikötői ára 2015 decemberében már mérséklődött, a BÉT árupiaci szekciójában csak másfél hónappal később gyengült a legközelebbi lejáratra szóló jegyzés, miután 2015. január közepén 113 ezer forint/tonnával 19 havi csúcsot döntött. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon 107 ezer forint/tonnára nőtt a termény áfa és szállítási költség nélküli termelői ára az új év első hónapjában.

Magyarországon a **repcemag** jegyzése inkább a napraforgómagéhoz igazodott, és nem a termény európai jegyzéséhez. A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) ugyanis 350-360 euró/tonna között stabilizálódott a repcemag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 2015 eddig eltelt időszakában, ezzel szemben a BÉT-en január közepén még 108 ezer forint/tonnára emelkedett, majd február első felében 104 ezer forint/tonnára mérséklődött a határidős ár. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon a 2014. decemberihez viszonyítva 8 százalékkal 106 ezer forint/tonnára nőtt a repcemag áfa és szállítási költség nélküli termelői ára 2015 januárjában. A részletekért kattintson **IDE**.

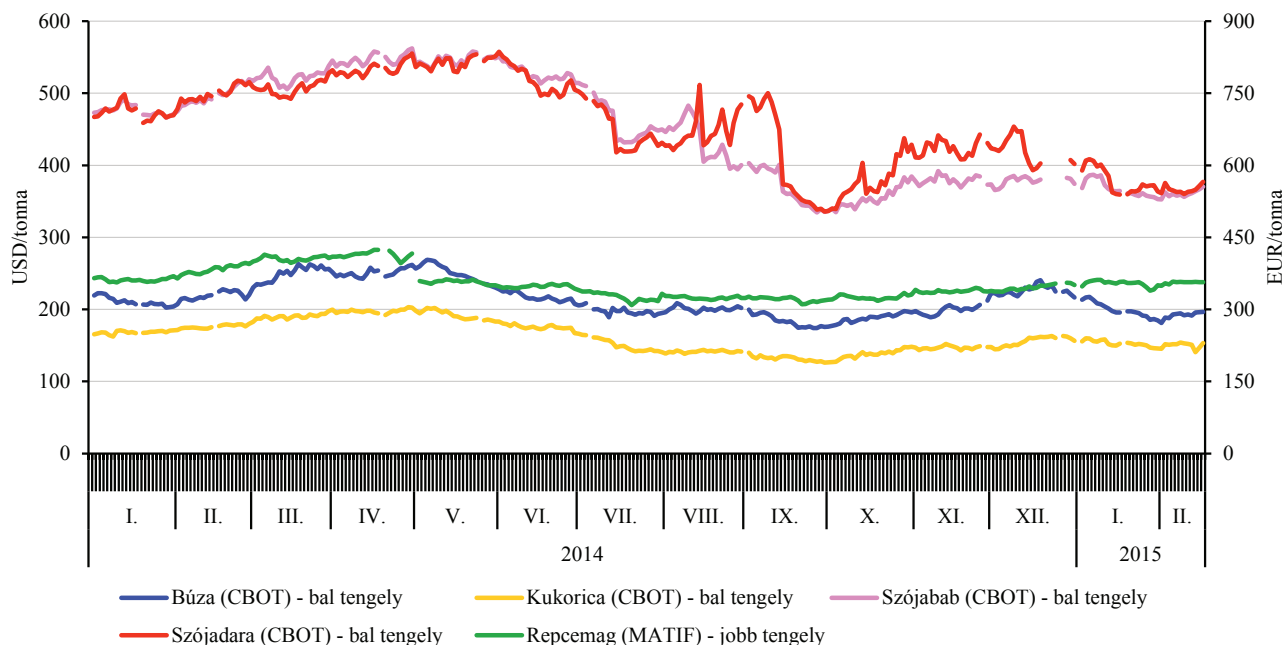
A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

Megnevezés	2014. január	2014. december	2015. január	HUF/tonna	
				2015. január/2014. január (százalék)	2015. január/2014. december (százalék)
Étkezési búza	52 798	52 255	53 336	101,0	102,1
Takarmánybúza	48 594	43 771	47 715	98,2	109,0
Takarmánykukorica	44 364	37 831	39 360	88,7	104,0
Napraforgómag	97 435	97 270	106 836	109,7	109,8
Repcemag	113 647	98 428	106 383	93,6	108,1

Forrás: AKI PÁIR

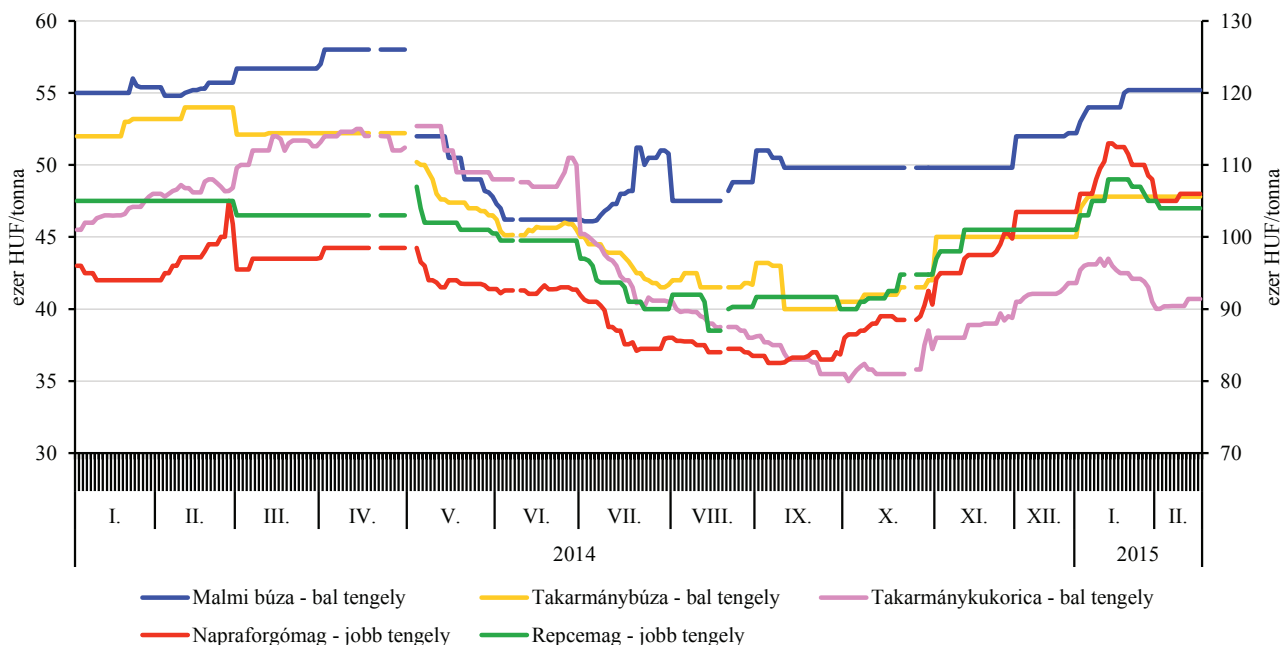
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2014-2015)

Forrás: CME Group, MATIF

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó **sertés** vágóhídi belépési ára 1,3 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2015 januárjában, csaknem 19 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A frankfurti árutőzsdén a sertés februári határidőre szóló jegyzése stagnált, míg a márciusi és az áprilisi emelkedett 2015. február 12-én az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a Tönnies felvásárlási ára 1,35 euró/kg hasított súly volt 2015 7. hetében, a West Fleisch pedig 1,33 euró/kg hasított súly áron vásárolta a sertéseket. A hollandiai vágóhidakon ennél alacsonyabb árak voltak jellemzőek. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 12 százalékkal csökkentették áraikat 2015 7. hetében az előző év azonos hetéhez viszonyítva.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élősértés-kivitele 25 százalékkal esett, míg élősértés-behozatala 13 százalékkal emelkedett 2014 első tizenegy hónapjában az egy évvel korábbihoz képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége nem változott jelentősen, ugyanakkor a sertéshúsimport 3 százalékkal csökkent a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 416 forint/kg hasított meleg súly volt 2015 januárjában, 10 százalékkal csökkent egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az *USDA* előrevetítése alapján a húsféleségeken belül a **baromfihús** globális fogyasztása emelkedik a leggyorsabb ütemben, 2024-ig évente 2,2 százalékkal. A világ baromfihúsimportja a közel-keleti és az afrikai régiókban, valamint Mexikóban növekszik, míg a baromfihúsexport meghatározó részét Brazília, az USA és az EU bonyolítja a következő tíz évben.

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész csirke uniós átlagára 184,21 euró/100 kg volt 2015 januárjában, ami 4 százalékos csökkenést jelent az egy esztendővel korábbihoz képest.

A *KSH* adatai alapján Magyarország baromfihúsimportja (53 ezer tonna) nem változott számottevően, míg baromfihúsexportja 5,8 százalékkal 195 ezer tonnára emelkedett 2014 első tizenegy hónapjában 2013 hasonló időszakához viszonyítva.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 263 forint/kg volt 2015 januárjában, 5,3 százalékkal múlta alul az előző év azonos hónapjának átlagárát.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai alapján a Közösségben az **étkezési tojás** átlagára 133,22 euró/100 kg volt 2015 januárjában, ami 4 százalékos növekedést jelentett egy év alatt.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 24,04 forint/db volt 2015 januárjában, 16 százalékkal haladta meg 2013 hasonló időszakának átlagárát.

Az *USDA* előrevetítése szerint az EU **marhahús**-exportja 5 százalékkal, marhahúsimportja 13 százalékkal csökken 2024-re a 2013. évi mennyiséghez képest.

Az EU-ban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,78 euró/kg hasított hideg súly volt 2015 januárjában, ami 1 százalékos mérséklődést jelentett az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehén „O3” ára 5 százalékkal, az üsző „R3” ára 2 százalékkal csökkent a megfigyelt időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élőmarha-exportja 16 százalékkal, élőmarha-importja 30 százalékkal esett 2014 első tizenegy hónapjában 2013 hasonló időszakához képest. A marhahúsexport 17 százalékkal csökkent, ugyanakkor a marhahúsimport 13 százalékkal nőtt. Magyarország nettó exportőr volt élő szarvasmarhából és marhahúsból a vizsgált időszakban.

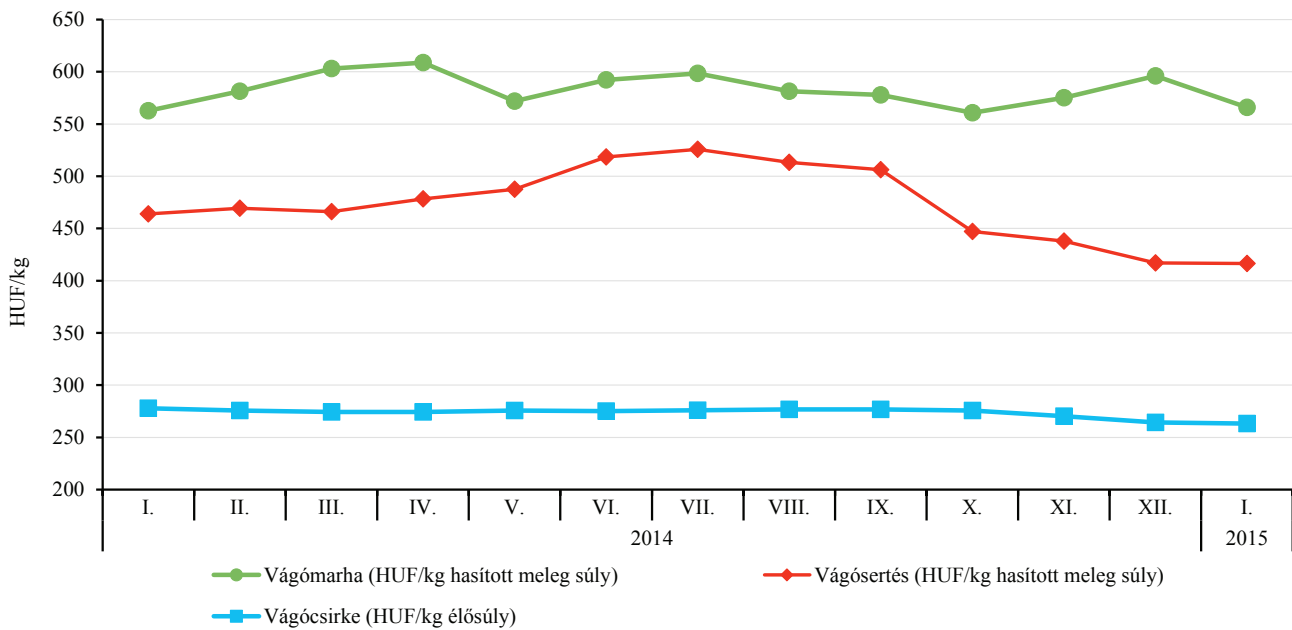
Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 1,4 százalékkal emelkedett 2015 januárjában az előző év hasonló hónapjának átlagárához viszonyítva. A vágótehén ára 3,3 százalékkal csökkent, míg a vágóüszőé ugyanekkora mértékben nőtt.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2014. január	2014. december	2015. január	2015. január/2014. január (százalék)	2015. január/2014. december (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	464	417	416	89,8	99,8
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	563	596	566	100,6	94,9
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	278	264	263	94,8	99,6
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	391	393	394	100,8	100,3
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	756	968	869	114,9	89,7

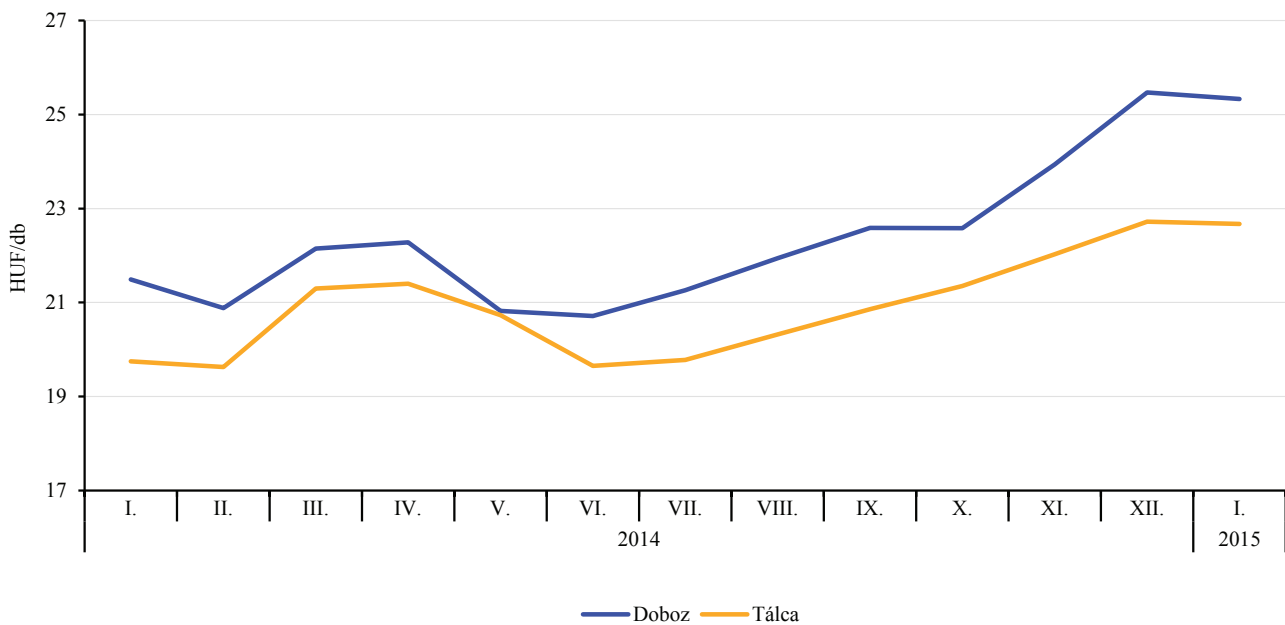
Forrás: AKI PÁIR

A vágócsirke, a vágósertés és a vágómarha termelői ára (2014-2015)

Forrás: AKI PÁIR

Az M+L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon (2014-2015)

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a nyerstej termelői átlagára 90,66 forint/kg volt 2015 januárjában, ami 16 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos hónapjához képest. A nyerstej felvásárlása 15 százalékkal emelkedett ugyanebben az összehasonlításban. A fehérjetartalom és a zsírtartalom 0,04 százalékpontos mérséklődése hozzájárult a nyerstej árának 7 százalékos csökkenéséhez 2015 januárjában a 2014. decemberihez képest.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára a 6. hét óta nem változott, a 8. héten áfa nélkül, szállítási költséggel 35,25 euró/100 kg volt. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 80,46 forint/kg volt 2015 januárjában, egy év alatt 36 százalékkal esett, és 11 százalékkal maradt el a belpiaci ártól. A teljes nyerstej kivitele 2 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban, ezen belül a termelők és a kereskedők 11 százalékkal kevesebb, míg a feldolgozók 29 százalékkal több nyerstejet exportáltak.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (ife) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpör jegyzései alapján határoznak meg. A zsírárték 1 százalékkal, a fehérjeérték 3 százalékkal emelkedett, így az alapanyagérték 2 százalékkal volt magasabb 2015 januárjában az előző havihoz képest.

Az Amerikai Egyesült Államok mezőgazdasági minisztériumának (USDA) elemzői szerint az EU-ban a vaj, a sovány tejpör és a teljes tejpör kínálata viszonylag szűk volt január végén. Az euró dollárral szembeni gyengülése folytatódott, így az Közösségben előállított tejtermékek árelőnyt élveznek a világpiacon.

Az Eurostat adatai szerint az EU-28-ban 5 százalékkal, az EU-15-ben 4 százalékkal, az EU-13-ban 7 százalékkal nőtt a tejfelvásárlás a 2014. április-november

közötti időszakban az egy évvel korábbihoz képest. A felvásárlás növekedésének 20 százaléka Franciaországból, 17 százaléka Németországból, 16 százaléka az Egyesült Királyságból, 11 százaléka Lengyelországból, 8 százaléka Olaszországból, 6 százaléka Írországból származott. Az EU tagországai közül csak Görögországban és Spanyolországban csökkent a nyerstej felvásárlása.

A 2014/2015. tejkvótaév (április-március) első három negyedévében (április-december) Ausztria 6,9 százalékkal, Németország 4,3 százalékkal lépte túl, míg Lengyelország 19,1 százalékkal, Csehország 26,1 százalékkal maradt el a rendelkezésére álló beszállítási tejkvótától.

Hollandiában, Írországból, Ausztriában, Belgiumban és Dániában a tejfelvásárlás a tejkvóta túllépése után fizetendő illeték csökkentése érdekében, és az alacsony nyerstejárak miatt 2014 novemberében és decemberében az előző évi szintre, illetve az alá zuhant. A németországi Központi Tejpiaci Szolgálat (ZMB) becslése szerint az EU tejfelvásárlása 1 százalékkal emelkedett 2014 decemberében a 2013. decemberihez viszonyítva. Ez a változás kisebb mértékű volt, mint a 2014. IV. negyedévi 2 százalékos és a 2014. évi 4,6 százalékos növekedés.

A KSH adatai alapján Magyarország szarvasmarhaállománya (802 ezer egyed) 3 százalékkal, ezen belül a tehének száma (359 ezer egyed) 4 százalékkal nőtt 2014. december elsején az egy évvel korábbihoz képest. A gazdasági szervezetek tehenállománya egy év alatt 5 százalékkal, az egyéni gazdaságoké 2 százalékkal emelkedett.

A KSH háztartási, költségvetési és életkörülmény adatfelvétel (COICOP) 2013. évre vonatkozó eredményei szerint Magyarországon a tej fogyasztása 7 százalékkal, a joghurt, kefir és tejföl termékcsoporté 4 százalékkal, a sajt és túróé 2 százalékkal csökkent, míg a vaj és vajkrémé 12,5 százalékkal emelkedett egy év alatt.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	HUF/kg				
	2014. január	2014. december	2015. január	2015. január/2014. január (százalék)	2015. január/2014. december (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	107,70	97,77	90,66	84,18	92,73
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	125,31	97,04	80,46	64,21	82,91
Azonnali (spot) piaci ár Verona	141,86	111,22	110,25	77,71	99,13
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	139,09	107,86	110,78	79,64	102,71

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagyban Piac** a belföldi fejes saláta leggyakoribb termelői ára 171 forint/db volt a 7. héten, ami az előző év azonos időszakához képest kismértékű emelkedést jelentett. Az olaszországi fejes salátát 165 forint/db körüli áron kínálták. A tavalyi évvel ellentétben, a Lollo típusokból (223 forint/db) belpiaci is szerepelt a kínálatban az importtal együtt.

A hazai tárolási karalábét 100 forint/kg, a termesztőberendezésből származót 125 forint/db áron értékesítették. Emellett Olaszországból származó karalábét is lehetett kapni a 7. héten 148 forint/db leggyakoribb áron.

A belpiaci hónapos retket magasabb áron (140 forint/csomó) kínálták a 7. héten, mint az olaszországit (110 forint/csomó).

A belföldi tárolási zellert 180 forintért értékesítették kilogrammos, 145 forintért pedig darabos kiszerelésben a 7. héten. A zöldségfélék választékában a hollandiai gumós zeller is jelen volt, 175 forint/kg áron.

A Világ Alma és Körte Szövetségének (*WAPA*) becslése szerint Magyarországon az egy évvel korábbinál mintegy 33 százalékkal több almát takarítottak be 2014-ben. A Budapesti Nagyban Piac a belföldi termesztésű alma 2015. 7. heti átlagára 135 forint/kg volt, szemben a tavalyi év ugyanezen hetében mért 153 forint/kg átlagárral.

A *WAPA* Magyarország 2014. évi **körtetermesztését** a megelőző évinél 15 százalékkal kevesebbre (23-24 ezer tonnára) becsülte. Magyarországon a fajtaszerkezet eltér az unióstól. A *KSH* előzetes ültetvény-összeírás adatai szerint az országban a legnagyobb területen Alexander/Bosc kobakja fajtát termesztettek 2012-ben, területi aránya 32 százalékról 34 százalékra emelkedett az előző, 2007. évi összeírás óta. Jelentős a Vilmos (20 százalék) és a Packham's Triumph (9 százalék) fajták területe

is. A hazai körtetermesztés gyenge versenyképessége több tényezőre vezethető vissza: a régi ültetvények magas aránya, az elavult fajták termesztésben tartása, az öntözés hiánya, a korszerűtlen tárolók használata.

A Magyarországon termelt körtét jellemzően belpiacon értékesítik. A *KSH* adatai alapján a körte felvásárlási átlagára 76,50 forint/kg-ról 114,70 forint/kg-ra emelkedett 2014 első tizenegy hónapjában az előző év hasonló időszakához viszonyítva.

A *KSH* adatai szerint Magyarország 79 százalékkal több, 1,72 ezer tonna friss étkezési körtét importált 2014. január-november között 2013 azonos időszakához képest: Olaszországból több mint a négy és félszeresére, 780 tonnára, Hollandiából 56 százalékkal 265 tonnára emelkedett a beszállítás.

A friss étkezési körte kivitele bővült 2014 első tizenegy hónapjában. A legtöbb körtét az elmúlt években Finnországba exportáltuk, ahova 2014. január-november között nem történt kiszállítás. Ennek oka, hogy a földrajzi közelség miatt a körte legnagyobb részét a romániai piacon helyeztük el.

A Budapesti Nagyban Piac a Vilmos körte termelői ára 4,2 százalékkal, a többi fajtáé átlagosan 10 százalékkal csökkent a 2014. július és december közötti időszakban 2013 második félévéhez képest. A körte (Alexander/Bosc kobakja és Vilmos fajták) termelői ára 2015 első hét hetében 1 százalékkal maradt el (340 forint/kg) az egy esztendővel korábbi átlagártól. A Budapesti Nagyban Piac egész évben jelen van az import körte. Az év első hét hetében olaszországi körtét (Alexander, Fétel apát és Vilmos fajták) kínáltak, a belföldi terméknél magasabb nagykereskedelmi áron. Az argentin Vilmos körte várhatóan február-márciusban magas áron lép a piacra.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

Megnevezés	2014. 1-7. hét.	2015. 1-7. hét.	HUF/kg 2015. 1-7. hét/ 2014. 1-7. hét (százalék)
Burgonya	118	81	68,6
Vöröshagyma	111	65	58,5
Fejes káposzta	60	66	110,0
Sárgarépa	85	123	144,7
Petrezselyemgyökér	428	452	105,6
Alma	149	136	91,2

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági- és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 7142 millió eurót, behozatalának értéke 4242 millió eurót tett ki 2014 január-novemberi időszakában. A kivitel értéke 3 százalékkal elmaradt a 2013. január-novemberi időszak eredményétől, míg a behozatal értéke 3 százalékkal meghaladta azt. Az agrár-külkereskedelem aktívuma 2900 millió euró volt, csaknem 340 millió euróval, 10 százalékkal kevesebb, mint a bázisidőszakban.

Az általunk vizsgált időszakban, a legnagyobb értékben exportált termékek a következők voltak: kukorica, állati takarmánykészítmények, baromfi-hús és napraforgómag-olaj. A kukorica biztosította az agrár-export értékének 8 százalékát 2014 első tizenegy hónapjában. 2,4 millió tonna kukoricát szállítottunk a külföldre, ami 13 százalékkal több, mint a bázis időszakban. Ahogy az előző években, idén is Olaszországba került a legnagyobb mennyiség, 867 ezer tonna, de Ausztriába és Németországba is 470, illetve 430 ezer tonnát exportáltunk. Az említett három ország vásárolta meg a kukorica exportunk negyötödét. A búza export volumene

(2,3 millió tonna) 5 százalékkal maradt el az egy évvel korábbitól, de a jelentős árcsökkenés miatt értéke több mint 13 százalékkal esett.

Az állatok etetésére szolgáló készítmények exportárbevétele és aktívuma volt a kukorica után a második legnagyobb a vizsgált időszakban. A termékkör exportvolumene 12, értéke 7 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest.

A baromfi-hús kivitele eredményezte a harmadik legnagyobb exportértéket, és a harmadik legmagasabb aktívumot 2014 első tizenegy hónapjában. A baromfi-hús exportértéke 5 százalékkal emelkedett a nagyobb exportvolumen nyomán.

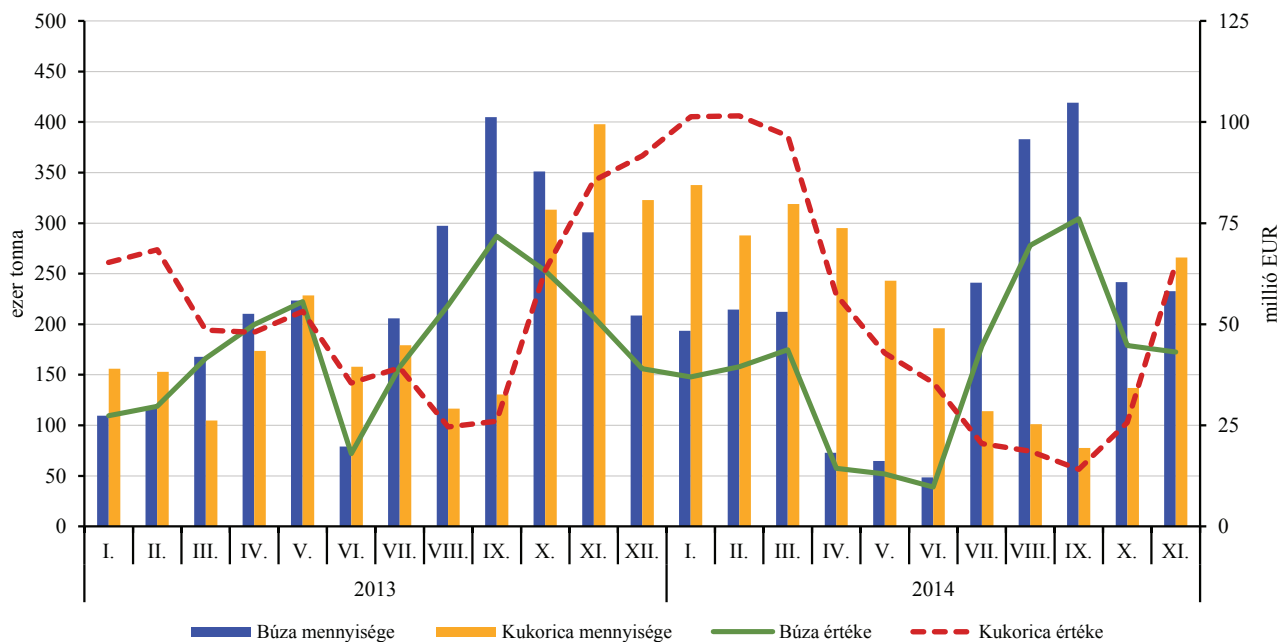
A sertéshúsexport 5 százalékkal (+15 millió euró) nőtt a kedvezőbb exportár nyomán, a behozatal értéke 7 százalékkal csökkent. Az összesen 128 ezer tonna exporttal szemben 123 ezer tonna volt az import 2014 január-novemberi időszakában. Az élő sertés export egyharmadával (-33 millió euró) elmaradt az egy évvel korábbitól, az exportra kerülő élő sertés több mint harmada Romániába került.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2013. január-november (millió EUR)	2014. január-november (millió EUR)	változás (százalék)	2013. január-november (millió EUR)	2014. január-november (millió EUR)	változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	1 644	1 630	99,2	949	973	102,5
ebből: élő sertés	107	74	69,2	73	80	110,0
sertéshús	288	303	105,2	254	235	92,6
baromfi-hús	453	474	104,7	57	65	113,9
tej	159	158	99,7	55	60	108,9
II. áruosztály: Növényi termékek	2 197	2 133	97,1	937	1 003	107,0
ebből: búza	503	435	86,6	18	26	141,3
kukorica	558	579	103,8	73	107	145,5
repce	176	186	105,4	78	49	62,6
napraforgó	216	180	83,3	111	101	90,2
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	547	431	78,7	220	193	88,0
ebből: napraforgómag olaj	447	348	77,9	26	16	63,2
margarin	9	8	89,4	55	57	103,1
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohányipótlók	2 956	2 949	99,8	2 000	2 073	103,7
ebből: cukor	131	51	38,8	126	131	104,5
csokoládé	123	127	102,6	160	179	111,9
állati takarmány	500	535	106,9	119	128	107,7
Összesen	7 344	7 142	97,2	4 106	4 242	103,3

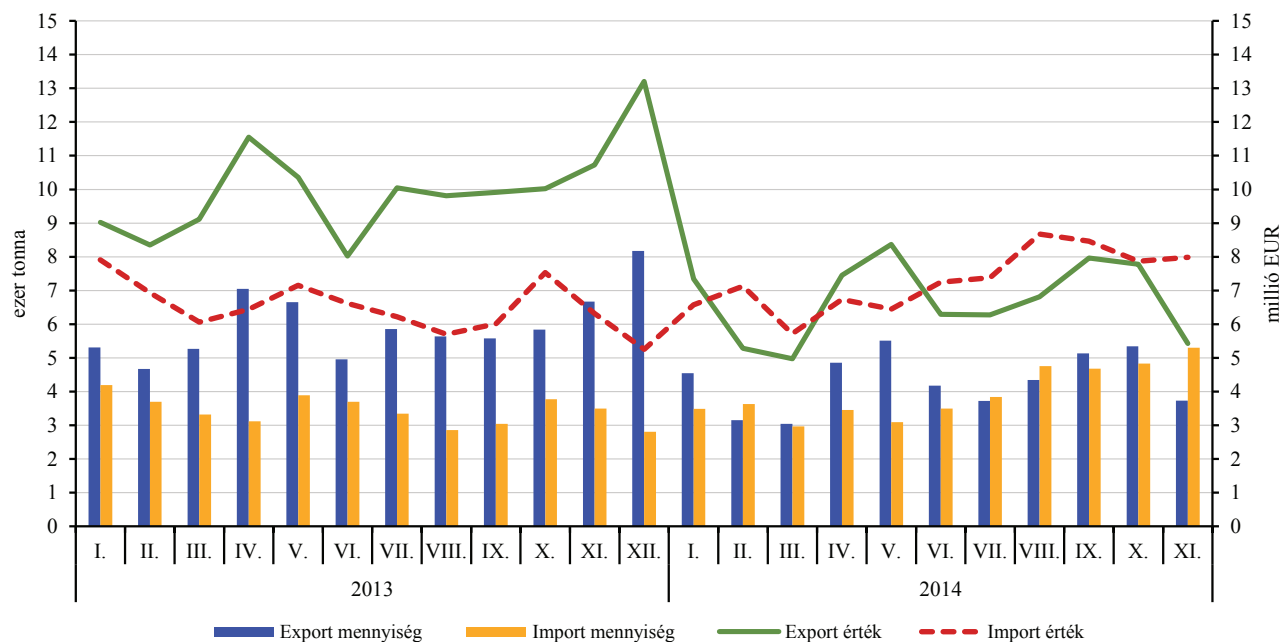
Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

Január a mezőgazdaságban az inputok esetében leginkább a műtrágyafélék kereskedelmének kedvez. A növényvédő szerek és a mezőgazdasági gépek forgalma alacsony ebben a téli hónapban. Ahol az időjárás és a talajviszonyok engedik, ott a talajerő-utánpótlás országsszerte zajlik. Ezt leginkább az ammónium-nitrát és a mészammon-salétrom iránti fokozott igény jelzi. Az értékesítési árak a műtrágyaféléknél az előző hónaphoz képest nem, vagy alig emelkedtek. Legnagyobb mértékben az NPK (15-15-15) értékesítési ára emelkedett (+7,6 százalék). A műtrágyák ára 2014 januárjához képest egyértelműen nőtt, átlagosan 2,8-8,2 százalékkal.

A növényvédő szerek közül említésre méltó forgalom a Force 1,5 talajfertőtlenítőből és egyféle gyomirtó szerből (Pulsar 40) volt az év első havában. Az értékesítési árak 2014 decemberéhez képest csökkentek. Az erő- és munkagépek iránt alacsony volt a kereslet 2015 januárjában, a megfigyelt termékkörök közül csak műtrágyaszóró gépből (függesztett) adtak el nagyobb mennyiséget. Az értékesítési átlagárak az előző hónaphoz képest emelkedtek, amelyek alapvetően az összetétel-hatásnak (drágább márkák, jobb felszereltség, nagyobb teljesítmény) és az euró árfolyam erősödésének köszönhetőek.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának és eladott mennyiségének alakulása

Megnevezés	2014. december	2015. január	2015. január/ 2014. december (százalék)	2015. január/ 2014. január (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	84 594,1	83 924,4	99,2	105,0
Mészammon-salétrom (MAS)	71 657,2	73 849,5	103,1	107,0
Szuperfoszfát (P18-20,5)	65 216,2
Kálium-klorid (K60)	98 967,9	102 537,8	103,6	102,8
MAP (NP 11:52)	142 971,4	142 551,1	99,7	107,7
NPK (15:15:15)	107 339,8	115 469,2	107,6	108,2
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
PICTOR SC 1 liter (liter)	21 838,9	-	-	-
FORCE 1,5 G 20 kg (kg)	1 866,1	1856,2	99,5	101,2
REGLONE AIR 5 liter (liter)	5 587,2	-	-	-
PULSAR 40 5 liter (liter)	10 724,0	9311,0	86,8	79,0
LAUDIS 5 liter (liter)	6 686,2
LUMAX SE 20 liter (liter)	2 949,8	-	-	-
BISCAYA 3 liter (liter)	13 357,6	-	-	-
Mezőgazdasági gépek (HUF/darab)				
67-103 KW (91-140 LE) traktor	20 347 238,0	22 982 443,7	113,0	138,5
Váltvaforgató eke	6 003 802,9	6 944 879,7	115,7	110,4
Műtrágyaszóró gép (függesztett)	2 021 420,0	2 469 021,3	122,1	108,6
Talajlazító	4 129 531,9	-	-	-

Forrás: AKI ASIR

A vágóhidakon 91,3 ezer szarvasmarhát vágtak 2014-ben, 4,3 százalékkal többet, mint 2013-ban. A levágott állatok élősúlya 45,3 ezer tonna, vágósúlya 23,1 ezer tonna volt. Az előbbi 1,7, az utóbbi 2,1 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. A levágott szarvasmarhák kétharmada (65 százalék) tehen, 23 százaléka bika volt, arányuk mérsékelten emelkedett az előző évhez képest. Az egy évvel korábbi 56,1 ezerrel szemben 58,9 ezer (+4,9 százalék) tehenet vágtek 2014-ben. A borjak vágása több mint a duplájára növekedett, a bikáké 11,1 százalékkal emelkedett, így az utóbbiak száma 20,6 ezer volt.

Az élő marhák külkereskedelmi forgalma 20 százalékkal csökkent a 2014. I-XI. havi időszakban az egy évvel korábbihoz mérten. A 28,5 ezer tonna élő szarvasmarha export mellett 10,9 ezer tonnát importáltunk, az export volumene 15,5, az import 30 százalékkal volt kevesebb az előző évinél. Az élő marha kivitel főként Libanon, Ausztria és Olaszország felé, a behozatal Németország, Szlovákia és Csehország felől történt. A 2014 decemberére vonatkozó KSH adatok szerint a szarvasmarha összlétszám 802 ezer volt. Az állomány 2013 decembere óta 20 ezerrel, 2014 júniusa óta 13 ezer darabbal bővült.

Közel 4 millió 78 ezer sertést vágtek 2014-ben, 328 ezerrel, vagyis 8,7 százalékkal többet, mint 2013-ban. A levágott állatok élősúlya összesen 455,9 ezer tonna (+9,1 százalék), vágósúlya 368,6 ezer tonna volt. A sertés-vágáson belül az anyakocák vágása az előző évi 86 ezerrel 71 ezer darabra (-17 százalék) mérséklődött 2014-ben.

Az élő sertés kivitel volumene 25 százalékkal csökkent, a behozatal 13 százalékkal emelkedett a 2014. I-XI. havi időszakban az egy évvel korábbi, azonos időszakhoz képest. Az export 47,5 ezer tonnát, az import 43,5 ezer tonnát tett ki, így a behozatal mindössze 9 százalékkal haladta meg az exportot 2014 első 11 hónapjában. Élő sertést főként Szlovákiából, Németországból és Hollandiából hoztak be, a kivitel nagyrészt Románia, Szerbia és Szlovákia felé irányult a 2014. január-novemberi időszakban. A KSH adatai szerint a sertésállomány 3,14 millió darab volt 2014 decemberében, így a 2013. decemberi értéket 132 ezerrel, a 2014. júniusit 76 ezerrel haladta meg.

A levágott juhok száma megközelítette a 21 ezret 2014-ben, azaz csaknem másfélszerese volt az egy évvel korábbiak. Anyajuhból 4,3 ezret vágtek és az élősúly 18 százalékkal emelkedett 2014-ben.

Baromfiból 177,5 milliót vágtek 2014-ben, 13,5 millióval többet (+8,3 százalék), mint 2013-ban. A levágott baromfi több mint háromnegyede vágócsirke volt, amiből 136,5 milliót vágtek 2014-ben, 9,9 millió darabbal többet, mint az előző évben. Vágótyúkból és kakasból 2,2 milliót vágtek 2014-ben, ami 6,1 százalékos növekedés az előző évhez viszonyítva.

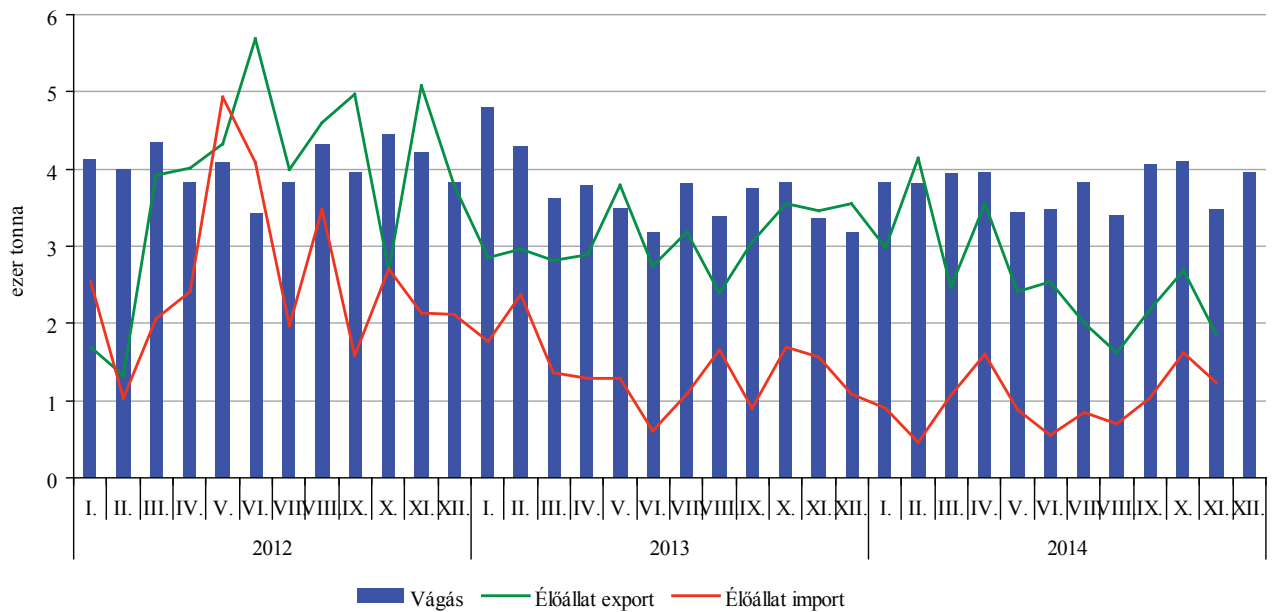
Vágókacsából 3,6 millió darabbal, vagyis 15,5 százalékkal vágtek többet, míg a libavágás 3,5 százalékkal csökkent 2013-hoz képest. Pulykából 6,4 milliót vágtek 2014-ben, mindössze 52 ezerrel (+0,8 százalék) többet, mint a bázisidőszakban.

Élőállat vágások alakulása

Megnevezés	2014. I-XII. hó			2014. I-XII./ 2013. I-XII. (százalék)		
	darab	élősúly (tonna)	vágósúly (tonna)	darab	élősúly	vágósúly
Szarvasmarha összesen	91 248	45 289	23 117	104,3	101,7	102,1
Sertés összesen	4 077 531	455 935	368 614	108,7	109,1	109,5
ebből: anyakoca	71 353	15 295	12 267	82,6	80,8	80,8
Juh összesen	20 768	726	341	143,7	140,2	136,2
Ló összesen	331	177	102	121,7	128,6	119,0
Vágóbaromfi összesen	177 521 337	542 707	430 088	108,3	108,4	109,0
ebből: vágócsirke	136 476 774	321 280	257 066	107,9	109,2	110,8
vágótyúk és kakas	2 223 452	5 386	4 195	106,1	118,9	118,7
vágóliba összesen	5 483 196	32 885	25 165	96,5	98,5	96,6
vágókacsa összesen	26 900 625	93 400	72 916	115,5	117,3	115,9
vágópulyka	6 437 290	89 756	70 746	100,8	101,0	101,3

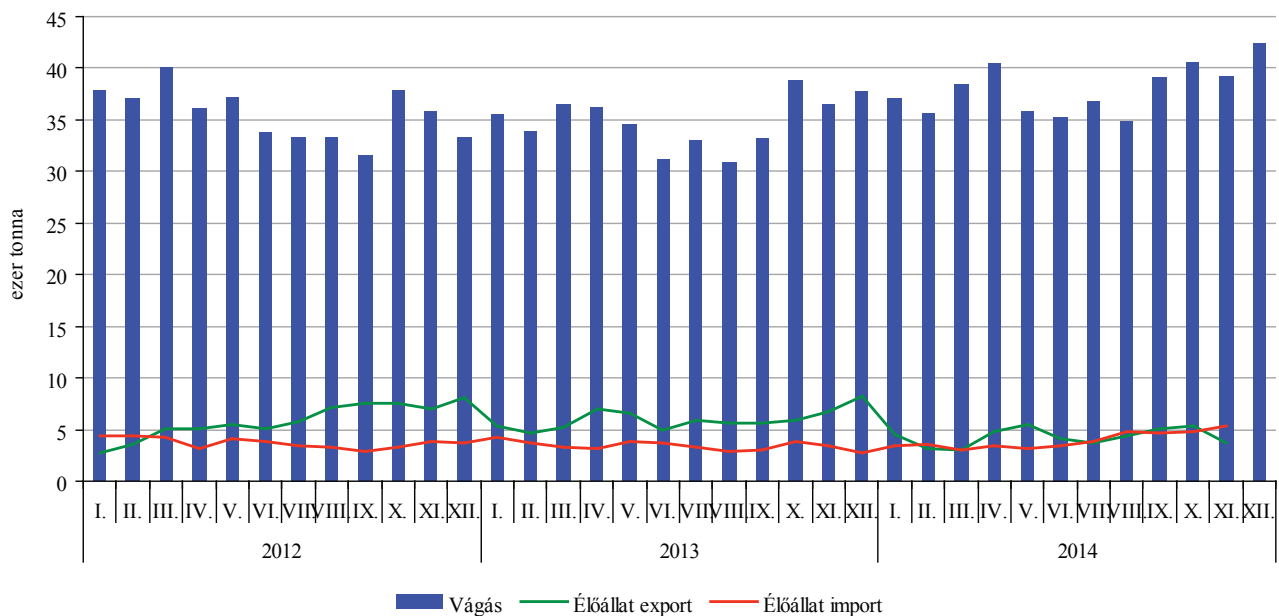
Forrás: AKI ASIR

Vágóhidak szarvasmarha vágása élősúlyban és az élő szarvasmarha külkereskedelme

Forrás: AKI ASIR, KSH

Vágóhidak sertés vágása élősúlyban és az élő sertés külkereskedelme

Forrás: AKI ASIR, KSH

A mezőgazdasági gépkereskedők számára a 2014-es év az elmúlt évtized legnagyobb forgalmát hozta. Az új mezőgazdasági gépek vásárlására fordított összeg 2014-ben több mint másfélszeresére nőtt az előző évhez képest, és meghaladta az eddigi csúcst jelentő 2009. év gépforgalmát. A mezőgazdasági gépberuházások értéke 2014-ben 160 milliárd forint volt, alkatrészekre ugyanezen időszakban 38 milliárd forintot költöttek a gazdálkodók.

A tavalyi év eredményeire a 2013. év végén kiírt állattartó telepek korszerűsítésére vonatkozó ÁTK 5-ös pályázat, a kihirdetett kertészeti pályázatok megvalósítása, valamint a Növekedési Hitelprogram volt jelentős hatással. A gazdák háromnegyed része ezt a finanszírozási formát választja mezőgazdasági termelőeszköz beszerzésénél, a maximum 2,5 százalékos hitelkamatnak köszönhetően.

Az előző évhez képest jelentősen nőtt az értékesített traktorok száma, messze felülmúlva a korábbi évek keresletét. A gazdálkodók 2014-ben összesen 3638 darab traktort vásároltak, 1671 darabbal többet, mint egy évvel korábban. A legkelendőbbek a 200 lóerő alatti tí-

pusok voltak, amelyekre támogatást lehetett igénybe venni, valamint a 100 lóerő körüli, keskeny nyomtávú gyümölcsösökben használatos, illetve szőlészeti traktorok. A 91-140 lóerő teljesítmény tartományban eladott traktorok száma több mint kétszeresére nőtt, a legnagyobb teljesítmény kategóriában (320 LE felett) viszont 24 százalékkal csökkentek az eladások. A traktorpiac bővülésében a Növekedési Hitelprogram mellett az is szerepet játszott, hogy a vállalkozások pénzügyi helyzete erősödött, javult a beruházási hajlandóság. Ezzel szemben 2014-ben 8 százalékkal kevesebb, 249 darab gabonakombájnt értékesítettek. A legtöbb kombájnt a 300 LE feletti kategóriában adták el.

A munkagépek közül jelentősen nőtt a szalastakarmány betakarítók, a bálázók és az ültetvénypermetezők iránti kereslet. Ezekből a gépekből 2014 első háromnegyed évében már többet értékesítettek, mint 2013-ban egész évben. Az ültetvény permetezőkből 2014-ben 556 darabot adtak el az egy évvel korábbi 209 darabbal szemben. A fűkaszákból és a hengeres bálázókból megközelítőleg kétszeresére nőtt az értékesített mennyiség.

Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése Magyarországon^{a)}

Megnevezés	2012. év (darab)	2013. év (darab)	2014. év (darab)	2014. év/2013. év (százalék)
Kerekes traktorok	1 995	1 967	3 638	185,0
Gabonakombájnok	239	272	249	91,5
Önjáró rakodók	222	315	619	196,5
Szárzúzók	488	480	689	143,5
Ágyekék és váltvaforgató ekék	474	471	550	116,8
Tárcsás talajművelők	497	581	645	111,0
Magágykészítők, kombinátorok, kompaktorok	456	502	445	88,6
Hagyományos sorvető gépek (mech.és pneum. gabonavetőgépek)	218	260	293	112,7
Szemenkénti vetőgépek, kukoricavető gépek	468	533	486	91,2
Szilárdműtrágya szórógépek	818	885	692	78,2
Szántóföldi permetezőgépek	449	511	574	112,3
Kukoricacsótörő adapter	225	195	172	88,2
Napraforgó betakarító adapter	163	181	155	85,6
Fűkaszák	474	624	1 232	197,4
Hengeres bálázók	238	273	571	209,2

^{a)} Használtgép értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül, előzetes adat.

Forrás: AKI ASIR

A Mezőgazdasági Számlarendszer (MSzR) második előzetes eredményei alapján 2014-ben a mezőgazdaság teljes kibocsátásának folyó alapon számított értéke 4 százalékkal meghaladta a 2013. évi eredményt. A mezőgazdaság teljes bruttó kibocsátásának volumene 2014-ben 10 százalékkal magasabb volt az előző évinél. A megtermelt növényi termékek volumene 13 százalékkal, az állatok és állati termékeké 6 százalékkal nőtt. A mezőgazdasági termelés volumennövekedését a növényi termékek és az állatok esetében csökkenő termelői árak kísérték, de az állati termékek ára 5 százalékkal emelkedett. A termelés költségei az előző évi szinten maradtak, így a bruttó hozzáadott érték 13 százalékkal, a mezőgazdasági tevékenységből származó nettó vállalkozói jövedelem pedig 17 százalékkal magasabb volt, mint 2013-ban.

Az egy teljes munkaidős dolgozóra számított mezőgazdasági tevékenységből származó reáljövedelem – az úgynevezett „A” mutató – 2014-ben 11,5 százalékkal meghaladta az előző évit.

Az előzetes adatok szerint, gabonafélékből 21 százalékkal nagyobb termés volt, mint 2013-ban. Kukoricából rekord termést, 9,2 millió tonnát takarítottak be, 36 százalékkal többet a 2013. évinél. A kukorica vetésterü-

lete 1,2 millió hektár volt, 4,6 százalékkal kisebb, mint 2013-ban, de a termésátlag 42 százalékkal meghaladta a 2013. évit. Búzából összesen 5,2 millió tonnát takarítottak be 2014-ben, amely 3,5 százalékkal több a 2013. évinél. Árpából 21 százalékkal, zabból 4 százalékkal, tritikáléből 6 százalékkal, rizsből 3 százalékkal termelt több, mint 2013-ban. Napraforgóból 1,6 millió tonna termelt, a 2013. évit 5 százalékkal, az előző öt év átlagát 22 százalékkal haladta meg. Almából kiemelkedően nagy termést, 780 ezer tonnát takarítottak be 2014-ben, 32 százalékkal többet, mint 2013-ban. A növényi termékek körében csak a zöldségfélék és a szőlő volumene csökkent.

Az élő állatok és állati termékek termelésének volumene 6 százalékkal emelkedett, a termelői árak összességében az előző évi szinten alakultak. A szarvasmarha és a sertés termelői ára 1-2 százalékkal elmaradt a 2013. évitől, a tej ára 7 százalékkal emelkedett, a tojás ára megközelítette a 2013. évi szintet. A főbb ágazatok kibocsátásának volumene az előző évi szinten maradt vagy emelkedett (pl. szarvasmarha +1, sertés +7, baromfi +7, juh +3 százalék). A tejtermelés 6 százalékkal nőtt, míg a tojás termelés volumene nem változott.

A mezőgazdasági termelés eredményei 2014-ben

százalék

Megnevezés	Volumen index		Érték index	
	2013/2012	2014/2013 ^{a)}	2013/2012	2014/2013 ^{a)}
Gabonafélék (vetőmaggal)	131,4	121,4	109,7	111,8
Ipari növények (hüvelyesekkel)	118,1	112,3	96,3	105,7
Takarmánynövények	118,0	103,1	125,1	84,4
Kertészeti termékek (zöldség, ültetvény, virág)	98,3	91,0	106,1	91,7
Burgonya (vetőgumóval együtt)	89,6	112,2	130,6	90,8
Szőlő, gyümölcs	126,4	109,7	122,5	89,9
Bor	109,9	87,5	109,2	72,6
Egyéb növényi termékek	148,2	100,0	121,7	101,7
Növénytermesztési és kertészeti termékek együtt	122,1	112,8	108,4	103,4
Állatok	97,3	106,3	103,1	104,0
Állati termékek	100,4	104,1	105,1	109,5
Élő állatok és állati termékek együtt	98,3	105,6	103,7	105,7
Mezőgazdasági termékek összesen	113,1	110,1	106,6	104,3
Mezőgazdasági szolgáltatások	101,8	103,0	107,2	105,1
Nem mezőgazdasági másodlagos tevékenység	99,0	100,0	106,7	100,0
Mezőgazdasági kibocsátás összesen	112,2	109,6	106,6	104,2
Folyó termelő-felhasználás	103,0	102,7	102,4	99,3

^{a)} Előzetes adatok.

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

